

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö

14.12.2022

Dnro 211/010/2022

DARK 22/010/212

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo.stm@gov.fi

Asianumero VN/29845/2022

KANSANELÄKELAITOKSEN LAUSUNTO SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN ASETUKSEKSI AVOHOIDON JA LAITOSHOIDON MÄÄRITTELYN PERUSTEISTA

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa asetuksen avohoidon ja laitoshoidon määrittelyn perusteista ja samalla kumotaan aiempi asetus. Asetuksessa huomioidaan sote-uudistuksesta johtuvat päivitystarpeet terminologiaan ja säädösviittauksiin. Avohoidon ja laitoshoidon rajapintaa ei ole tarkoitus muuttaa tässä yhteydessä.

Kansaneläkelaitos (Kela) on ollut mukana asetuksen valmistelussa. Kela esittää kuitenkin muutamia täsmennyksiä ja lähinnä teknisluonteisia muutoksia asetukseen.

Esitämme asetuksen 3 §:n lausejärjestyksen muuttamista siten, että ensin määritellään mitä tarkoitetaan laitoshoidolla ja vasta sen jälkeen määritellään milloin hoito on aina laitoshoidon: Laitoshoidolla tarkoitetaan ylläpidon, hoidon ja huolenpidon sisältävää toimintaa sairaalassa, hoitolaitoksessa tai muussa vastaavassa toimintayksikössä. Henkilölle järjestetty hoito on laitoshoidon aina, kun hoito on järjestetty sairaalan tai terveyskeskuksen vuodeosastolla.

Lisäksi esitämme 5 §:n ja 6 §:n paikkojen vaihtamista. Eräiden palvelumuotojen määrittely sopisi mielestämme paremmin 4 §:n jälkeen, koska se liittyy kiinteästi avo- ja laitoshoidon määrittelyyn ja siinä mainitaan tilanteet, joissa on aina kyse avohoidosta. Sen jälkeen tulisi omana, muista irrallisena asiakokonaisuutena laitoshoidon jatkuvuuden käsite eläkkeensaajan asumistuessa.

Hengityshalvauspotilaan asemaa on esitetty muutettavaksi hallituksen esityksellä vammaispalvelulain ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 191/2022), jossa asiakasmaksulain ja asiakasmaksuasetuksen hengityshalvauspotilaita koskevat säännökset on ehdotettu kumottavaksi. Näin ollen Kela kiinnittää huomiota edellä mainitun hallituksen esityksen ja käsillä olevan asetusluonnoksen väliseen ristiriitaan. Jos kuitenkin hengityshalvauspotilas katsotaan edelleenkin aina laitoshoidossa olevaksi, tulisi siitä säätää asetuksen 6 §:ssä siten, että määritellään säännöksessä tarkoitettu hengityshalvauspotilas. Kela toteaa myös, että hallituksen esityksen 191/2022 mukaan hengityshalvauspotilaiden aseman muututtua heille maksettaisiin eläkkeensaajan asumistukea, jos sen myöntämisperusteet täyttyvät. Kuitenkin eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 26 §:n mukaan asumistuen maksaminen keskeytetään julkisen laitoshoidon alkamista seuraavan kymmenennen kuukauden alusta. Julkisessa laitoshoidossa olevalle ei myöskään myönnetä eläkkeensaajan asumistukea.

Lisäksi asetuksen 6 §:ssä säädetään, että mm. perhehoitolain (263/2015) mukaisessa perhehoidossa oleva henkilö ja omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) 2 §:ssä tarkoitettua omaishoitoa saava henkilö katsotaan aina avohoidossa olevaksi. Tarkoitus kuitenkin lienee, että perhehoidossa oleva tai omaishoitoa saava ovat avohoidossa ainoastaan saadessaan perhehoitoa tai omaishoitoa eli heidän kuitenkin katsotaan olevan laitoshoidossa, mikäli he joutuvat laitoshoitoon.

Lopuksi Kela toteaa, että asetukseen tulisi tehdä seuraavat tekniset korjaukset. Asetuksen 5 §:ssä on lopussa tarpeettomasti kolme peräkkäistä jos-sanaa. Asetuksen 6 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa on virheellisesti maininta perhehuoltolaista (263/2015), sillä säädöskokoelmanumeron perusteella kyseessä on perhehoitolaki. Asetuksen 10 §:n 2 momentista puuttuu ensimmäiseltä riviltä sana tehnyt "tarkoitettun" ilmoituksen.

Mia Helle
etuuksien ja palvelujen suunnittelu-
yksikön päällikkö

Heli Hänninen
osaamiskeskuksen päällikkö